

FÖR GEOGRAFILÄRARE

60 chattpromptar

Promptar för geografilärare.

*Färdiga promptar att utgå från i
planering, undervisning och
reflektion.*

*Rätt verktyg vid rätt tillfälle.
En del av RÄTT-modellen på choosewise.education.*

VOL.

11

Ordlista

Några begrepp som återkommer i den här guiden. Känner du redan till dem, hoppa vidare till ramverket på nästa sida.

AI — Artificiell Intelligens

Ett sätt att försöka få maskiner att efterlikna hjärnans funktioner, det vill säga att kunna "tänka" och lära ungefär så som människor gör. Vi förstår inte hur hjärnan fungerar, men de delar vi förstår kan vi försöka härma.

Prompt

En instruktion till chattbotten för att få ett önskat svar eller en önskad uppgift utförd.

Iterera

När du fått ett svar från en chattbot justerar och förtydligar du vilka delar av svaret som du inte är nöjd med — du förfinar svaret så det blir bättre och bättre tills du är nöjd. Ju bättre prompt du har från början, desto färre iterationer behövs.

Chattbot

En chattbot har tränats på att hitta mönster i de texter som den tränats på. Dessa mönster använder den för att skapa text som svar på din prompt. Texten du får som svar genereras i realtid.

GPT

Själva modellen (Generative Pre-trained Transformer) som en chattbot använder sig av. Samma GPT kan användas av olika chattbotar — till exempel använder både Copilot och ChatGPT OpenAIs GPT.

Generativ AI

AI som skapar (genererar) text, bilder, video eller ljud i realtid när den tillfrågas om att göra det.

Bias

Svar som AI ger är snedvridna eller partiska, vilket beror på den data som AI tränats på och vilka bias som finns i den datan. För en chattbot är det svårt att synliggöra dessa bias, men för en AI som genererar bilder är det lättare.

Hallucination

Texten du får som svar av en chattbot baseras på mönster i data som den tränats på, men det finns även en slumpmässighet i vilka ord som genereras — det innebär att ord kan skapa en innebörd som inte är sann.

Ett ramverk för att skriva egna promptar

Roll: Agera som en erfaren lärare i fysik.

Uppgift: Skapa en lektionsplanering som introducerar elever i år 8 till området optik.

Kontext: Jag jobbar på en högstadieskola i Sverige, har 25 elever i klassen och lektionen är 60 minuter lång.

Format: Koppla ihop innehåll och aktiviteter med läroplanen i fysik och ge mig en planering som i detalj beskriver lektionens olika delar och material som behövs.

Ton: Använd en formell men vänlig ton.

Exempel på chattbottar

AI kan även skapa bilder och göra annat, men här fokuserar vi på chattfunktionerna.

ChatGPT — Open AIs chattbot

Gemini — Googles chattbot

NotebookLM — Googles verktyg som bland annat kan skapa podd med två röster

Copilot — Microsofts chattbot

Claude — En chattbot från Anthropic

Perplexity — Från San Francisco, använde tidigt länkar till källor

Duck AI — DuckDuckGo's chattbot, olika GPT:er att välja

Mistral AI — En chattbot från Frankrike

De flesta chattbottar har åldersgränser.

Hur du använder promptarna

Alla promptar är framtagna som exempel för att komma igång. Ändra dem gärna så att de passar ditt sammanhang.

När du använt en chattbot ett tag lär du dig vilken typ av promptar som fungerar bättre respektive sämre. Testa samma prompt två gånger — först som den står, sedan med tillägget "Agera som en erfaren expertlärare i [ämne]" — för att se om svaret förbättras. Får du bra svar är prompten bra. Får du inte bra svar behöver du ändra prompten eller ge mer kontext. Vissa chattbotar är bättre än andra på vissa typer av svar, så om du inte är nöjd med svaren du får trots olika justeringar — testa en annan chattbot.

Hakparenteser och integritet

Du skriver in texten från prompten i chattbottens promptfönster. När det finns hakparenteser *[så här]* byter du ut texten mot det som passar för ditt sammanhang.

Dubbelkolla alltid svaren — det är inte säkert att det chattbotten skriver är sant.

OBS! Tänk efter om du laddar upp texter eller dokument. Ladda inte upp personuppgifter eller känslig information. Tänk på GDPR.

lärare i geogra

- 01 Skapa en lektionsplan för en geogra lektion i årskurs [x] om [speci kt tema, t.ex. klimatförändringar], med tre moment som fokuserar på orsaker, konsekvenser och hållbarhet, och en koppling till Lgr 22.
- 02 Ge mig fem strategier för att lära årskurs [x]-elever kartanalys i geogra , med en praktisk övning för varje och en re ektion över dess nytta.
- 03 Skriv en kort guide för att introducera [speci kt tema, t.ex. befolkningsgeogra] för en årskurs [x]-klass, med tre steg och en engagerande uppvärmningsaktivitet.
- 04 Föreslå tre sätt att använda digitala verktyg för att undervisa om [speci kt tema, t.ex. naturresurser] i årskurs [x], med en aktivitet för varje och en koppling till digital kompetens i Lgr 22.
- 05 Skapa en lista med fem analysuppgifter för en årskurs [x]-klass om [speci kt tema, t.ex. urbanisering], med en geogra sk källa för varje och en re ektionsfråga.
- 06 Ge mig ett exempel på en rutin för att starta en geogra lektion i årskurs [x] om [speci kt tema, t.ex. klimatzoner], med tre steg och en koppling till rumsliga processer.
- 07 Föreslå tre sätt att integrera [speci kt tema, t.ex. hållbar utveckling] i en årskurs [x]-klass med fältarbete, med en praktisk övning för varje och en re ektion.
- 08 Skapa en bedömningsmatris för en geogra lektion i årskurs [x] om [speci kt tema, t.ex. naturkatastrofer], med tre kunskapskrav från Lgr 22 och kriterier för olika nivåer.
- 09 Ge mig fem idéer för att undervisa om [speci kt tema, t.ex. migration] i årskurs [x], med en kreativ aktivitet för varje och en koppling till geogra ska perspektiv.
- 10 Skriv en kort mall för att planera en geogra lektion i årskurs [x] om [speci kt tema, t.ex. global handel], med tre moment (introduktion, analys, re ektion) och en kartuppgift.

22 Ge mig fem strategier för att undervisa om *[speci kt tema, t.ex. urbanisering]* i årskurs *[x]*, med en kartbaserad aktivitet för varje och en koppling till rumsliga processer.

23 Skriv en kort guide för att använda fältarbete i en geogra lektion om *[speci kt tema, t.ex. naturresurser]* i årskurs *[x]*, med tre steg och en analysuppgift.

24 Föreslå tre sätt att integrera *[speci kt tema, t.ex. migration]* med samhällskunskap i en årskurs *[x]*-klass, med en ämnesövergripande aktivitet för varje och ett mål.

25 Skapa en lista med fem kreativa skrivuppgifter för en årskurs *[x]*-klass om *[speci kt tema, t.ex. klimatzoner]*, med en instruktion för varje och en koppling till geogra sk analys.

26 Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en geogra lektion om *[speci kt tema, t.ex. naturkatastrofer]* i årskurs *[x]*, med tre steg och en re ektionsfråga.

27 Föreslå tre sätt att använda GIS-verktyg för att undervisa om *[speci kt tema, t.ex. befolkningsfördelning]* i årskurs *[x]*, med en aktivitet för varje och en analys av data.

28 Skriv en bedömningsuppgift för en årskurs *[x]*-klass om *[speci kt tema, t.ex. hållbar utveckling]*, med tre nivåer och kriterier kopplade till Lgr 22:s kunskapskrav.

29 Ge mig fem idéer för att undervisa om *[speci kt tema, t.ex. global handel]* i årskurs *[x]*, med en praktisk aktivitet för varje och en re ektion över hållbarhet.

30 Skriv en kort mall för att planera en geogra lektion i årskurs *[x]* om *[speci kt tema, t.ex. klimatförändringar]*, med tre moment och en koppling till geogra ska perspektiv i Lgr 22.

31 Föreslå tre sätt att samarbeta med en historielärare för ett ämnesövergripande tema om *[speci kt tema, t.ex. migration]* i årskurs *[x]*, med en idé för varje och ett mål.

32 Ge mig ett exempel på en diskussion om *[speci kt tema, t.ex. urbanisering]* för en årskurs *[x]*-klass, med tre frågor och en metod för att bedöma delaktighet.

- 44 Föreslå tre sätt att använda GIS-verktyg för att undervisa om [*speci kt tema, t.ex. klimatförändringar*] i årskurs [*x*], med en analysuppgift för varje och en koppling till Lgr 22.
- 45 Skapa en lista med fem diskussionsuppgifter för en årskurs [*x*]-klass om [*speci kt tema, t.ex. migration*], med en fråga för varje och en koppling till hållbarhet.
- 46 Ge mig ett exempel på en rutin för att avsluta en geogra lektion om [*speci kt tema, t.ex. global handel*] i årskurs [*x*], med tre steg och en re ektionsuppgift.
- 47 Föreslå tre sätt att integrera [*speci kt tema, t.ex. naturkatastrofer*] med NO i en årskurs [*x*]-klass, med en ämnesövergripande aktivitet för varje och ett mål.
- 48 Skapa en bedömningsuppgift för en årskurs [*x*]-klass om [*speci kt tema, t.ex. befolkningsgeogra*], med tre nivåer och kriterier kopplade till Lgr 22:s kunskapskrav.
- 49 Ge mig fem strategier för att göra [*speci kt tema, t.ex. hållbar utveckling*] engagerande för en årskurs [*x*]-klass, med en praktisk aktivitet för varje och en motivering.
- 50 Skriv en kort mall för att planera en geogra lektion i årskurs [*x*] om [*speci kt tema, t.ex. klimatpolitik*], med tre moment och en kartanalysuppgift. fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi fl fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi
- 51 Föreslå tre sätt att samarbeta med en samhällskunskapslärare för ett projekt om [*speci kt tema, t.ex. globalisering*] i årskurs [*x*], med en idé för varje och en koppling till Lgr 22.
- 52 Ge mig ett exempel på en lektion om [*speci kt tema, t.ex. naturresurser*] för en årskurs [*x*]-klass, med tre steg och en diskussion om hållbarhet.
- 53 Skapa en lista med fem kartuppgifter för en årskurs [*x*]-klass om [*speci kt tema, t.ex. urbanisering*], med en karta för varje och en analys av geogra ska mönster.
- 54 Föreslå tre sätt att använda fältarbete för att undervisa om [*speci kt tema, t.ex. klimatzoner*] i årskurs [*x*], med en övning för varje och en re ektion över rumsliga samband.

55 Skriv en kort guide för att undervisa om [*speci kt tema, t.ex. migration*] i årskurs [*x*], med tre steg och en koppling till geogra sk analys i Lgr 22.

56 Ge mig fem idéer för att koppla [*speci kt tema, t.ex. naturkatastrofer*] till nutida frågor i en årskurs [*x*]-klass, med en fråga för varje och en motivering.

57 Föreslå tre sätt att bedöma elevernas kartfärdigheter i en årskurs [*x*]-klass om [*speci kt tema, t.ex. global handel*], med en metod för varje och ett mål.

58 Skapa en plan för en geogra lektion i årskurs [*x*] om [*speci kt tema, t.ex. hållbarhet*], med tre moment och en avslutande re ektion om samhällsansvar.

59 Ge mig ett exempel på en analysuppgift för en årskurs [*x*]-klass om [*speci kt tema, t.ex. klimatförändringar*], med tre steg och en utvärdering av kartdata.

60 Skriv en lista med tre korta sätt att använda digitala resurser för att undervisa om [*speci kt tema, t.ex. befolkningsfördelning*] i årskurs [*x*], med en resurs för varje och en koppling till Lgr 22. fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi fi

FORTSÄTT PÅ WEBBEN

Rätt verktyg vid rätt tillfälle.

Den här samlingen är en del av ett bibliotek med AI-promptar för alla yrkesroller i skolan — fritt att använda, anpassa och dela vidare.

Fler promptpaket

Hitta promptar för rektorer, ämneslärare, skolledare, stödpersonal med flera på choosewise.education/sv/promptar

RÄTT-modellen

Fyra frågor som gör beslutet om AI-verktyg i klassrummet strukturerat — choosewise.education/sv/ratt

Följ Johan Lindström på LinkedIn

För nya promptar, guider och reflektioner om AI i skolan — sök på *Johan Lindström*